

קול באישה: קיצוניות מסוכנת

ה צוערים שהורחו מבה"ד 1 בעקבות סירובם להאזין לזמרות בטקס צבאי הם רק קצה הקרחון של תופעה מדאיגה הרבה יותר. האם שמתם לב ששומעים פחות נשים מגברים? כלומה, שבאירועים ציבוריים רבים שהמדינה מממנת מופיעים זמרים גברים, חילוניים ודתיים, אך הרבה פחות זמרות? משרד התרבות והספורט יזם ומימן הקיץ בירושלים סידרה של מופעים. קמפיין רדיו אינטנסיבי הזמין את הציבור – את כל הציבור – לתגיגה של מוסיקה שתתקיים בחסות המשרד ועדיית ירושלים בעיד רזה. הסידרה כללה שלושה מופעים: שלמה בר, ליאור גרי קיס ודוד ד'אווה. האם זה מקרה שכולם גברים? בסידרת אירועי קיץ נוספת שזם ומימן משרד התרבות והספורט, "לילות קלאסיים – קונצרטים פתוחים ביישובים", התקיימו בחודשיים האחרונים 12 מופעים ברחבי ישראל, מהעיר כרמיאל ועד חבל אשכול. בעשרה מהם הזמרים היו גברים: עידן יניב, יוני רועה, שלומי שבן, שלמה גרוניך ואחרים. רק לשניים מהמופעים הזמנו נשים, נורית גלרון וקרן הרה.

”משותפות, מהצטרפות למהפכה הציונית

החילונית במהותה ומיצירת מודל של תורה ועבודה – יש השואפים להפוך את הציונות הדתית למודל מרוכך של חרדיות לאומית

אפשר להניח שזו יד המקרה, אבל אפשר גם להיחיד מבט ולהזדווח שמשוהו קורה כאן. זה לא שמשדר התיבות מחייב או מנחה את הגורמים שאותם הוא מממן להקפיד על האיסור ההלכתי על שירת נשים. החשש שלי הוא שהצנוורה כבר עוברת מלמטה. מנהלי מחלקות תרבות ברשויות המקומיות, במידות המקצועי שלהם אחרי תקציבים, לומדים ליישר קו עם הבונוטון המתחרד"ל של הציונות הדתית. אם רוצים לערוך אירוע "לכלל הציבור", ואם חלק לא קטן מהציבור הדתי-לאומי רואה בשירת נשים דבר פסול, אז כדי לקיים אירוע המוני שימשוך ציבור מגוון – צריך שנשים לא יופיעו על הבמה. פשוט מאוד. כך מודדות הנשים את מהבמות הציבוריות שלנו. אז זה כבר לא המקרה החריג שבו כמה מצוערי בה"ד 1 עזבו את האולם כשלהקה צבאית עלתה להופיע. גם לא האירוע ההוא שזכה לסיקה, שבו חניכי בני עקיבא עזבו את האירוע המסכם של צעדת הל"ה כי להקה מעורבת החלה לשיר. עיזבו אותי מבעיות, חושב רכז התרבות, בואו נזמין זמר גבר ונסגור עניין. הגודמה הוטמעה. האישה היא סמל מין – קולה אינו נועד אלא כדי לפתות את הגבה או שהנשים לא ישירו. ביג דיל.

אז זהו, זה ביג דיל. כשראש עדיית ירושלים הלביש בטקס חנוכת גשר המיתרים את בנות להקת מחולה בבגדים ארוכים ובכובע מוד כדי שישטטשו את זהותן המינית, כותרות העיתונים זעקו – טהרן זה כאן. כעת המהלך הוא חרישי, ולכן אף מסוכן יותר. וחשוב להבהיר שלא מדובר בקווי המהדרין שבהם נשים יושבות מאחור וגברים מלפנים. כאן לא בחרי"ם עסקינן. מדובר בחובשי הכיפות הסרוגות. חל"קים מבין חברי הציונות הדתית נמצאים בתהליך של התחרד"לות. משותפות אמת, מהצטרפות היסטורית למהפכה הציונית שהיתה חילונית במהותה ומיצירת מודל מסעיר של תורה ועבודה – יש השואפים להיפוך את הציונות הדתית למודל מרוכך של חרדיות לאומית, ולפעמים לאומנית. רחיקת האישה מהמרחב הציבורי, והבמה בצה"ל היא לגמרי מרחב ציבורי, היא אחד מביטוייו של התהליך המדאיג הזה.